کېږدۍ

سلیمان لایق

خپروونکی

Ketabton.com

د افغانستان د علومو اکاډیمی
د ژبو او ادبیاتو علمي او تحقیقي مرکز
پښتو ټولنه

دوهم چاپ

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا د شعر کیــــــږدی هغو قهرمانو

کارگرانوته اهداء کوم چې د سالنګ

په سختو غرونوکې یې د خپل وطن

د انسان د تلوراتلو لار سیخه او هواره

کړه .

(سلیمان لایق)

(c) ketabton.com: The Digital Library

(د دوهم چاپ سریزه)

دا کـــــــــېږدۍ

دا د سارابې ټاټوبې بېړۍ چې سلګونه کاله په دې شګلنو او لمر وهلو دښتو کې ښکته او پورته ځي او راځي زما لپاره نه تمامېدونکې او بې انجامه مضمون دی ؛

دا د هغو سرګردانو پرګنو د خونړیو بریو، ترخو ماتو، دردوونکو مرګونو، لویو تباهیو او د هغه رټل شوي انسان سره د بې ساریو ظلمونو مضمون دی چې نه ماتېږي، نه ورکېږي او خپل انساني غرور د چا پښو ته نه غورځوي ،

د کېږدۍ ژبه د بادونو ژبه، د تالندو ژبه، د باران ژبه او کله کله د بیابان په ارت ګوګل کې د اوږدو چوپیاوو او ژورو ترږمیو ژبه ده ،

د هغې سرګذشت د یو سرګردان او رنځ ځپلي ملت سرګذشت دی چې له پیړیو راهیسې لوږو ، راځونو، دښمنیو او نه تمامېدونکو بې ثمره منـډوته ورشړل شوی دی ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما ترانې، سرودونه او داستانونه د همدې سارايي غمځپلی بېړۍ زمن او لونه دي او زه لا تر اوسه دچوپو او غمجنو دښتو د همدې تورې نافرارې کـــېږدۍ شاگردیم ،

په دې باور چې دا توره بېړۍ به د بري او نیکمرغۍ ساحل ته ورسېږي او په دې تکیه چې رارسېدونکی سباوون به هغې ته سور رنگـ ورکړي او د تورو تنابونو پر ځای به پر هغې باندې د لمرزرین مزی وغځوی، خپلی سندرې په دې راویښېدونکو بیابانونوکې پیل کوم .

پرېږده چې دا د غمونو توره بېړۍ د راختونکې لمر په وړانگوکې سره شي .

سلیمان لایق

(c) ketabton.com: The Digital Library

(پیشگفتار چاپ اول)

بجای مقدمه

این مجموعه زیبا گلدسته ای رنگین از اشعار سلیمان لایق، شاعر انقلابی و عصیانگر دوران ماست. افتخاردارم که سطری چند بجای مقدمه برآن می نویسم.

شرایط چاپ این اثر گرانبها و سطور محدودیکه برای این مقدمه اختصاص یافته است، بمن اجازه نمیدهد درین جا به تشریع دقایق ادبی لطیف آن، از نظرگاه زیبایی شناسی هنری بپردازم و یا ارزشهای اجتماعی آن را به معیار وظایف یک شاعر متعهد و مسوؤل چون سلیمان لایق، مورد ارزیابی انتقادی قراردهم. از سوی دیگر بهترین جوابگوی این دوسوال عمده و اساسی درباره اینکه: آیااستنباط شاعر از محیط طبیعي و اجتماعی اش چیست؟ وآیا مسایل مربوط به آن را چگونه مطرح وحل میکند؟ تنها و تناه خود شعر و اثر اوست ولا غیر!

معهذا، این حقیقت را نمیتوان ناگفته گذاشت که سلیمان لایق این شاعر

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشاهنگ کشورما ، به دو زبان دری وپښتو شعر میگوید ودر هردو زبان بطور کلی . اشعارش از لحاظ شکل (تصویر ذهنی و صورت ظاهری) ملی و تاریخی است او از لحاظ محتوی دموکراتیک و انقلابی . ملی و تاریخی بدین معنی که : تصویر های او از آوارگی صحرانوردان چادرنشین در دشتهای گرم و سوزان کشور تا رنجهای بیکران زحمتکشان اسیر و شلاق خورده کوهپایه های پربرف چونغر ، از هیاهوی بزم آرایان کرسی پرست شهرهای ویران تا بساط ننگین برج نشینان مفتخوار قاعه های فیودالی در روستاهای ستمکش، از پیامبران خروشان اباسین تا به نبص آشنایان گردابهای آمواز عقابان پامیر تا شیران خیبر و همه آنچه درین محدوده جغرافیایی در حال شدن و گذشتن بود و هست و در چارچوب مناسبات اجتماعی . اقتصادیمعین و فرهنگی ناشی از آن که دارای گذشته ٔ تاریخی خاص خود و ممیزات ملی مخصوص به خود بود و در زیر تأثیر قانونمندی عام تکامل اجتماعی تا مقطع زندگی شاعر رسیده است، با واقعگرایی انقلابی بصورت زنده و فعال ارائه و تمثیل می شود و آنچه مربوط بشکل ظاهری شعر لایق است ادامهٔ سنت های ارزنده و دارای نیروی حیاتی استادان کلاسیک شعر پښتو است که با نوآوری سالم، خلاق و تکامل دهنده مرحله نوین و جدیدی را در شکل شعر پښتو بنیانگذاری میکند و بدون اینکه به اصول انکشاف یابنده وقابل رشد زبان شعر در ادب پښتو پشت پا زند . باایجادگریهای خلاق درین زمینه، آنرا تکامل میدهد و ظرفیت هنری و تکنیکی بزرگتر و بیشتری بآن می بخشد .

و اما ، محتوی دموکراتیک و انقلابی باین معنی که : سلیمان لایق، سخنگوی پرشور و انعکاس دهنده صدیق و راستین نیازها و آرمانهای توده های بزرگ اکثریت معروم جامعه ستمکشی افغانستان است و این نیازها و آرمانها را

(c) ketabton.com: The Digital Library

بمعیار جهان بینی علمی طبقه کارگر - این ذره بین حساسی و دقیق شناخت علمی هستی و ماهیت، حال و آینده و رهنمای عمل رهای بخش تمام زحمتکشان وطنی و جهانی که در آن زندگی میکنند - می سنجد. باساس ایمان خلل ناپذیر او باین جهانبینی علمی بود که توانست افتخار امتیاز نشراتی و مدیریت مسوول مبارز و پر افتخار پرچم (ارگان حزب دموکراتیک خلق افغانستان) این پیشاهنگ طبقه کارگر کشور و تمام زحمتکشان افغانستان، این مبارز سرسخت و راستین راه تأمین حقوق ملی و دموکراتیک و ارمانهای انقلابی اکثریت بلاکشیده خلق افغانستان این ترجمان صدیق، بیانگر و مدافع بی ترس مبارزات جهانشمول طبقه کارگر بین المللی، جنبش های رهایی بخش ملی و جبهه جهانی نیروهای پیشاهنگ ترقی و انقلاب در سراسر جهان را حاصل کند.

سلیمان لایق، به‌عنوان یک شاعر با درک این مطلب اساسی و علمی که روبنای فاسد و از جمله پدیده های تأخرپسند فرهنگی، در مقطع خاصی از فعالیتهای هنری چون شعر و شاعری - خاصه در جامعه که از لحاظ نهضت ملی و اجتماعی هنوز در مرحله قشری و احساسی قرار دارد میتواند برای تحمیق توده ها و منحرف ساختن نیرو های جوانان و مستعد بفعالیتهای انقلابی سلاح مؤثر و زهرآلودی باشد. بحق و بجا بمبارزه با شاعران مزدور و درباری و خدمتگزاران فرهنگ برسوده و فاسد طبقات حاکمه و ستمگر و نظام طاعون زدهٔ فیودالی برخاسته، آنها را بشدت مورد حمله قرار میدهد و به آنها بی باکانه میتازد. بیائید این حقیقت را درین مجموعه و بخصوص زیر عنوان (له درباری شاعر سره) باهم بخوانیم و بدانیم که: او یعنی سلیمان لایق - این شاعر مردم، شاعر عصر و دوران رستاخیز توده ها،

(c) ketabton.com: The Digital Library

برای رهایی مردم محروم کشور خود از بیهوده گیها و بی فرهنگیها، شاعران بزمها - بزمهای درباری ، بزمهای فحاشی ، بزمهای رقصهای عریان دختران بی حجاب و عشوه های دلیرانه بغرضی اطفای شهوات اهریمنانه ، بزمهای خمها و جامها ، بزمهای گناهها و هوسها ، بزمهای اقبال کاخها و ذلت ویرانه ها را بشدت محکوم میکند و باین می نازدو بجا می نازد که خودش ، یعنی سلیمان لایق ، شاعر توده های محروم ، فریاد غلامان ، رنج کارگران ، زحمت و ستمکشی دهقانان ، ادبار غژدی نشینان ، از پا افتادن مظلومان ، ناله ناتوانان ، اشک اسیران ، ننگ بزرگران ، مبارزهٔ کارگران و محبت و مؤدت خلقهای وطنش و سراسر جهان است . او میبالد که باین کار : بر تودهٔ باروت آتشی مینگارد : آری ! او چنین کرده است . اوچنین خواهد کرد . و او خود را پرچمدار سنگر زحمتکشان کشورش میداند و میگوید : تا زنده است درین موقف پابرجاست .

زهی تصمیم و ارادهٔ انقلابی ! پیروز باد لایق و آرمانهایش

۲ دلو ۱۳۵٤

کابل

بارق شفیعی

(اووم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

ګڼه	عنــــوان	مخ
۱	یه خلکو خلکو !	۱
۲	اوږده لار	٤
۳	پلی	۷
٤	هېرشوی ګل	۱۰
٥	د نیوا په غاړه	۱۳
٦	ژېړې شپې	۱۸
۷	د شګو کور	۲۱
۸	وصیت لیک	۲۳
۹	سرګردان	۲٤

(اتم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۰	کیږدۍ	۲۵
۱۱	چونغرته (۱۲) ترانه	۲۷
۱۲	چونغرته (۱۳) ترانه	۳۰
۱۳	چونغرته (۱۸) ترانه	۳۳
۱٤	چونغرته (۱۹) ترانه	۳۵
۱۵	چونغرته (۲۱) ترانه	۳۸
۱٦	چونغرته (۲۲) ترانه	٤۱
۱۷	چونغرته (۲٦) ترانه	٤٤
۱۸	چونغرته (۲۷) ترانه	٤۷
۱۹	شاعرته ! لمړی پیغام	۵۰
۲۰	شاعرته ! دوهم پیغام	۵۵
۲۱	د کنړسین	۵۹
۲۲	لەدرباری شاعرسره	٦۲
۲۳	ورکەلار	۷۰
۲٤	ځوان شاعرته	۷۳
۲۵	یەخلکو ! خلکو	۸۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

يه خلکو خلکو

يه خـــــــلکو خلکو ، د وطن خلکو
يه وړيــــو تړيو ، د غـــــرو و گړو
آزادي څه ده ، خپــــــلواکي څه ده
يه درنه جــــــارشم لوڅو لغــــــرو

که وطن لوڅ وي ، که وطن وران وی
سمسوری څه ده ، آبـــــادی څه ده
که لــــــوټول وي ، که ډوبــول وي
خپــــــلواکی څه ده ، آزادي څه ده

بې روحه خــــــاوره ، آبــــاده نه ده
بې پوهی خــــلك واره بنــدیان دي
دا پښی لـــــــوڅی ، دا په نس وږي
واړه مــریان دي ، ټول غلامــــان دي

که آزادي ده، که خپـــــــلواکې ده
د څــــــو سړو ده ، د ټولـــــــو نه ده
که واکـــداري ده، که کامـراني ده
د يوې مـــــانۍ ده، د شپـــــولو نه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

آزاد هغه وي ، چې په تن پټ وی
آزاد هغه وي چې په نس موړ وی
آزاد هغه وي چې واک یې خپل وي
آزاد هغه وي چې په ځان جور وي

آزاد هغه وي چې کوریی خپل وي
په جهان ښوري لونړۍ وینی
آزاد هغه وي چې په هر گام کی
هم تلک وینی هم کړۍ وینی

یه وږیو تږیو ، یه غلامانو
لیږ رابیدار شئ، درنه قربان شم
یه درواري شم، راگړندي شي
نه چې بوډا شم، نه چې ستومان شم

راځئ چې یو شو ، راځئ چې یو شو
په گډه مات کړو دا ځنځیرونه
راځئ چې پریکړو، راځئ چې وران کړو
مرغلین پړي ، تور زندانونه

له غرو رغو نه، له دریابونو
له سپیرو دښتو، له تورو خونو
سره راټول شئ، سره قوت شئ
یه سیلاوونو ، یه توپانونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس د بادونـــــو مستو څپـــو کې
مـــا ته رارسی ستاسی غـــــږونه
د لمــــر په وړانــــګو جهان ته لېږم
ستــــاسی له قهره ډک فــــــریادونه

یه لـــــویه ولسه ته په ځـــــان پویې
ته ستـــــر قوت یې، ته لـوی ملت یې
هم آزادي یې ، هم نیـــــکمرغی یې
هم عــــدالت یې، هم کــرامت یې

د تاریـــــخ کرښی ، د زمـــــان پایې
په تا ډ کېـــــــږي، په تا غـــــږیږي
دا کــــــږې لاری، دا لـویې کندې
په تا سیخیـــــږي ، په تا سمیــــــږي

که څوک قوي دی، خو تا قوي که
که څوک کمزور دی ، د تا کمزور دی
له تا بل شوی ، له تا جـــــګ شوی
که چترې اور دی، که چیرې شور دی

وږي دویم کابل ۱۳۴۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوږده لار

په تــــــوله سيمه کې بــــاران اوري
آسمــــــان نارې وهی وريــــځ ژاړي
زمــــــوږ د مخه په يوه خــــــره باندې
يوه کـــــــده لېږدي اوږده لار نغــاړي

څو زړې خــــــولی په بـــــاران لندې
په خـــــــرې پرتې او به ترې دارې وهی
شپيته کــــــــلن بوډا له ښځی ســــــره
پسی روان دی سختـــــــی لاری وهی

د ښځی غيـــږ کې يو مـــاشوم ويده دی
کـــــله چې تالنــــــــده شی وريږدي
موريې راټينګـــ کړی چې دی وژاړي
سريې خپــــــــل زړه ته برابر کيــــږدي

د باران څاڅـــــــکې لکه غشی راځی
سوړ باد په ستر ګـــــــو لکه ستنی لګی
د لار تېرې شـــــګی په لـــــــو څو پښو
د چړو څو کـــــــو په شان سونی لــګی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بـــــــــوډا پوزی نه اوبه څـــــاڅی
باد چې پیاوړی شي ځګیــــروی کوی
کله چې وپــــــرزي نو شــــکر وایي
بیا چې راپـــــــــورته شي ستمی وهی

ای پردیســــــــانو د وطن زمنــــــو
ستاسی مړستون او ستاسی ګور چیرې؟
چیرې خــــاپوړی چیرې لــوبی کوئ
ستاسی روغتون او ستاسی کور چیرې؟

آیــــــا دررسی د زمــــــان سندرې
چې درست بشر یو کـــــلی کور بولی
خو تا پخپــــل پراخ هېــــواد کې ولی
نه څوک شریک او نه خپل ورور بولی؟

باران خو ګـــورئ چې قطره قطره دی
چې سره یو شی لوی دریاب جوړ کړي
بیـــــا چې په یوه لارهکې سر کېــږدي
کاڼی پرې باسی او سیـلاب جوړ کړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تــــــوله سیمه کې بـــاران اوري
آسمـــــــان ناري وهی وریـــځ ژاړي
زمـــــــوږ د مخه په یوه خــــره باندې
یوه کــــــده لېږدي اوږده لار نغـــاړي

دغوايي ۱۳ کابل ۱۳۴۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلى

د او چتـــــو غـــرو په منځ کې
په اسفالت ســــــړک روان و
مـــلا دردمنه ، پښې چـــاودې
لاره لـــــرې وه ستـــــومان و
لــــــرې پلنې وې په غـــــرونو
راروان ياغـــــــــى توپـان و

لاروي ته ور په يــــــــاد شول
په دې واټ کې خپل کـــارونه
د دې غــــــرو په مـــاتوو کې
خپـــــــلې هڅې ، زحمتـــونه
کلنـــــــگونه ، زنبيــــــلونه
ســـــاړه ژمى ، سخت کـــلونه

کلـــکې پرښې مې کړې ماتې
سرکش غــرونه مې هوار کړل
سين مې سيخ که خپل بستر کې
سيـــــــلاوونه مې مهـــار کړل
ستـــر پلـــــونه مې تيـــار کړل
توپــــــــانونه مې ايسار کـــړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

په بریتـــــــو د مســـاپر کې
یوه ترۍ مســــــکا پیدا شوه
په ســـــاده زړه کې یې ویښنه
یوه خـــوب وړې تمنـــا شوه
«کاشکې بیـا په دغو غرو کې
د کـــارونو سوه غوغـــا شوه»

«کاشکې بیـــا دغـــو دروته
پخــــوانی ملــــگري راشی
کاشـــکې بیـــا په دغــو لاره
لمــــر راوخیـــژي رڼـــا شی
کاشکې بیـــا زمـــا غـــوږو ته
د مـــاشین سنــــدره راشی»

«کاشـــکې دغه ځیـــږه لاره
بیــــا زمــــوږه د کـارو شی
په هــــــر موړ او هره څـــوکه
مـــاشینونه په نـــــارو شی
داوطـــن او دغــه سیــــمه
د جهـــــان د ننـــدارو شی»
نا څـــاپی وربانـــــدې راغی
یو مــــــوټر له پاسو غـــرونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شګې خټې يې وربـــاد کړې
دی يې ويوست له اوبـــــونه
پنـــډيې ولــــوېده له شــانه
رابيـــــــــدار شو له خوبونه

او سيـــــــلی يې را اوچت شو
له ګــــــــو ګله سره لمبه شو
په يوه تيـــــږه باندې کيناست
په خپل ځــان باندې اخته شو
وی يې«بيا دغه شين سترګې»[1]
مــــــاته ولی په غصــه شو

اې د غـــــــــرونو مساپره !
د هر چــــا ده خپــــله برخه
ترخو دا آسمــــان ولاړ وي
و به نه وزې له دې نــــرخه
څه اوچت څه لنـــــډوه يې
دغه تـــــوره اوږده کــــرخه

دغبرګولی ٦ سالنګ ١٣۴٢

---

١ ــ شين سترګی – آسمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیر شوی گل

د یوه خور له ځنګه ناست یم
ستړی شوی، سانیولی
پښې تر دوړو لاندې پټې
وږی تږی، لمر وهلی

نظر وړمه اې خوا دې خوا
په پوټیو په اغزو کې
کله لوېږي په کربوړو
کله ښوري په وښو کې

د میږیانو ځالې خوا کې
سو اوږده پانه پرته ده
باد راوړې، لمر وهلې
بېره شوې ده، ورسته ده

خدازده خدازده دغه پانه
چا راوړې له باغونو
کوم شپانه په لښته پورې
سیلاوونو، که بادونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

او دا پـــــانه پـــــانه نه ده
دا يو گــــــل دی رژيـــــدلی
بې باغـــــــوانه راشين شوی
لــــــکه ستــوری ځلېـــدلی

پســــــرلی راغــــــــوږولی
يــــــوه شيبه يې خنـــــدولی
تنهـــــــايي له پښــو لـــوولی
د جـــــــوزا لمـــــرو وژلی

ته بې سره د بيـــــــــديا گــــله
څه بېــــــځايه زرغــــون شوی
د ســـــاره په چپــــــاوو کې
تبــــــا شوی، زبـــــون شوی

نه چـــــا باغ کې کېنــــــولی
نه چــــا زلفو کې ټومبــــــلی
يوه خـــــــوله يې خنديـــــدلی
بيـــــــا دستی يې رژيـــــدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه په مینه کې بدنـــــــــام شوی
نه قاصـــــد د کــوم پیـــــام شوی
نه وږمـــــه د کـــــوم مشام شوی
نه د بــــاغ شوی ، نه د بـــام شوی

نه بـــــــورا درنه تـــــاو شوی
نه بلبــــــــــــــل درنه خبـــر شو
نه ځـــــــوځان چـــا درنه پریکړه
نه لښــــــتی دربـــــــــرابر شو

زمـــــــــا په څېـــر لمـــر وهلی
وینـــــــه وچه ، رنـــــګ بایللی
سر په خــــــــاورو ایښـــوولی
بې ګنــــــــــاه له مینځه تـــللی

د بیـــــــدیا هیـــــر شوی ګـــله
ته لا ښه یې ، زه دې ستـــــــایم
زه کـه مـــــــرم که تبـــاکیږم
یک تنهـــــــــایم ، یک تنهـــایم

د چنګابښ ۱۵ کوهدامن ۱۳۳۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نیوا په غاړه [1]

نیـــمه شپه ده زه بیـــــــداریم
خوب مې نشته ، خوب به څه وي
څـــــوک چې ما بیــدرده بولی
درد به څه ، آشـــوب به څه وي

• • •

زړه مې غــــواړي چې ناري کم
د نیــــــــوا د سین په غــــــاړه
لیـــــــــونی په ځان خبــر کړم
پې کـــم خـــــلاصه خپله غاړه

• • •

د اسحـــق په کــــــــلیسا کې
لا جـــــاري د مـــزدور وینی
دا خــــــو زه گنــــاگار نه یم
چې ته ړونـــــــدیې نه یې وینی

• • •

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلـــــته هـلته ، ښکـــــته پورته
توپـــــــانونه ، توپـــــــانونه
لا خوځیـــــــږي، لا جـــــګیږي
بحـــر بحـــر ، غرونه غـــــرونه

• • •

لا د سرې د میــــــدان خواکې
پورته کیـــــږي فـــــــریادونه
په نیــــــــــــوا لا روان دي
د تاریـــــــــخ انقــــــلابونه

• • •

دا زانـــــــــــګو د انقلاب ده
زړه ځـــــــــــاله د بازانـــو
نوې کــــــور د نویو خلـــــکو
امیـــــــــد ځای د نامینـــدانو

• • •

اې پیغلــــوټو اې ځـــــــوانانو
اې سپین پوستو، اې تـــور پوستو
سره یو شئ ، سره یـــــــــو شئ
اې تور څنهـــو ، ژیړ ویښتـــــانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې ځـــان وینمه شرمېـــــږم

ژبه گـــــونګه ، سر بې شوره

ژونـــد بې نوره، زړه بې عشقه

پښې مــــــاتې، مټ بې زوره

• • •

اې د ژونـــــد خـــوږه نسیمه

یو څـــه زور را ، یو څـــه اور را

ننه زړه کې لمــــــر د عشق را

په دې لمــــر کې ګرم کور را

• • •

یا تـــر خه را ، یا خــــــوږه را

یا شــــراب را ، یا کـــــوثر را

یـوه لحظه کې ، یـوه شېبه کې

یــــوه لمبه را ، یــو شـــرر را

• • •

زمــــا زړه ته لـــــوی محل را

زمــــا کــور واړه جهان که

څوک راورونه که څوک خوندې

یو وجــــــود راته انســـــان که

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمـــا نظر لـــکه د بـــاز که
پلن په غـــــرونو، خپور په تږو
زمـــا ليـــمه لـکه باران که
هـــم په لـــوړو، هـم په ځوړو

• • •

مـــاته هسې ستـــر ګې راکه
چې سپين ووينـــم په تور کې
مـــا له هسې توفيـــق راکه
چې ايـــره نشم په اور کې

• • •

د مظلوم او بښـــکې درياب که
تژې او چت که توفـــــانونه
پرې خوره برېښنـا د عشق که
ترينه جـــــوړ که جهانونه

• • •

يو جهـــان د انســـــانانو
چې کې خــوار او امير نه وي
چې ځګيروی ترې نه پورته نشي
څوک د بل چـــا اثير نه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې د ژوند خوږه نسيمه

لېږ راغبرگ شه په بازانو

د دې دښتو په خوب وړيو

د دې غرو په لېونيانو

• • •

يو ځل وينې که جگې جگې

دا زمرى له دې ځنگلو

يو ځل پورته دا پردې که

له خيبر او له گوملو

• • •

اې د ژوند خوږه نسيمه

ولې چوپ يې لږ گويا شه

خير که موږه دوزخيان يو

لږ پخلا شه، لږ پخلا شه

د جولاى ۱۰ لنينگراد ۱۹٦۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژیړې شپې

هـــره خوا گـــلان خزان ځپــلی دي
باغ کې د بلبـــــل ځاله ویـــــرانه ده
وریځـــــو بیا د غــم ژړا سر کړې ده
دا د غـــم نـــړۍ په غـــــم ودانه ده

• • •

بـاد د ونو پانـــــــو کې نارې وهي
منی یې غـــــوږو کې څه ویلی دي
ستر گې د فلــک له وینو ډکی شوې
گـــــوره زمـــانې بیا څه کرلی دي

• • •

پاپې د چنـــــار لـــــکه زما هیـلې
ژیړې ژیړې ښــکاري رژېـدلی دي
ژاړي د تاکـــــونو لو څو ځانگو ته
ستـــر گو کې یې وینې تو کېـدلی دي

• • •

(c) ketabton.com: The Digital Library

هالته د زړې کـــــلا په وره باندې
گونگ بیـــا زړې شوې ترانې وايي
گـــوره په دې شپه کې دا زړه بـــلا
بیـــا د چا افسون ته افســـانې وايي

● ● ●

ناست یمه ، زنگیـــږم په غمونو کې
تــــوره شپه روانه ده منــــزل وهي
پـــورته د آسمان په لرې سیمـو کې
ویځـــو کې یو ستـــورى ځل وهي

● ● ●

کـله د کزتې په تور لوگجن زړه کې
وخــــاندې یوه هیله راته ورانه شي
څو چې زه له خـــوبه سترگې پاڅوم
بیـــا هغه ویـده شي پښیمـــانه شي

● ● ●

وړانگې د سـکروټو د کوټې په چت
رپېږدي لـــکه مینه زمـــا په وینو کې
غـــم په توره شپه کې اسیر کړى یم
خوځې مې په پــلو او په رگونو کې

● ● ●

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې د منی ژیړ او کـــــرار شپـــــو
وخوځېږۍ، لرې شئ او تېرې شئ
پرېږدئ چې د واوره برستن پـلنه شي
پټې شي تر واوره لانـدې هېرې شي

● ● ●

وځـــلېږه ته اې مقـــدسه لمــــره
رنګ کړه د سبا د پسرلی ګــــلان
دغه غمځپـــلی خـــاوره ګرمه که
وخنــــــدوه دغه ژړنې آسمـــان

د لړم ۳ کابل ۱۳۴۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شګو کور

څه ده د ژوند د ماشومانو آرزو
چې سپېرې خاورو کې خوسې وهي
له تشو شګو نه مانۍ جوړوي
ګټې راباسي او ستمې وهي

• • •

اې د کوڅو خورو ورو ملګرو
راځئ چې نوې لوبه ساز کړو
دغه شګلن کورونه ونړوو
ځان له دې خاورو بې نیازه کړو

• • •

دغه د شګو ناتمام کورونه
زور د سیلاو او زلزلو نلري
دا تورې خاورې، دا فاني باغونه
ارزښت د جنګ او د دعوو نلري

• • •

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځ چې هیـــــلی څه رنګینی کړو
راځئ چې نوې تــــــرانی ووایـــو
د زمـــــــانی په دې زړو غـــوږو کې
د ژونــــــدون نوې افسانې ووایـــو

• • •

مـــــلګرو اې خورو ورو مــــلګرو
له دې ویــــــرېږم چې ناښـاد به شئ
د زمـــــــــانې د توپـــــانو مخی ته
که سره یو نشئ بربـــــــاد به شئ

دتلی ۲۰ کابل۱۳۴۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

وصیت لیک[1]

کله چې مړ شمه یارانو ما
تر تورو خاورو لاندې پرې باسئ
په ډېر پراخه او ناپایه بیدیا
د خوږ یوکراین زړه ته مې ښکېباسئ

هسې چې ارت او هوار دښتونه
درست دنیپر او د هغه څنډې
ښکاري او وایې وري زما غوږونه
د سین غورکې او د څپو منډې

پرې باسئ ما او تاسې پاڅېږئ
بندونه ماتې کړئ، کړۍ وشرنګوئ
د دښمنانو په ناپاکو وینو
فتح او برې ملګرو ولمبوئ

کله چې نوې کورنۍ جوړه شي
هغه چې ستره او آزاده وي
ستاسې په نرمه مهربانه ژبه
یوه شېبه غواړم زما یاده وي

د اکتوبر شپاړسم ۱۹٦۷

---

۱ ــ دا شعر د اوکراین د مشهور شاعر تاراس سوچنکو اثر دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرگردان

خوځـــــمه دژوند له قـــــافلو سره
زه یو دمــــــــزلونو سرگـــردان یمه
خــــدازده دغه لاره کــــوم پلو ته ځي
زه دا هســــې چــــــا پسې روان یمه

• ● •

څه وایي د ژونــــــــد مساپـــرانو ته
دا د کـــــــــاروانونو دغمو جـــرس
کومې خوا ته ځي څه یې په زړه کې تېږي
دا بیــــــــابان گرده لیــــــونی هوس

دوړي ٦ کابل ١٣٣٨

سلیمان لایق

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېږدۍ

هالته د و چ ډاګ په لمنه بانـــــــدې
د منی بــــاد ته یو کېــــږدۍ رپېږي
په دې کېږدۍ کې یو رنځوره ښځه
اور بلــــــــــوي او له درده ژړېږي

د کمیسه له تــــــــرازو څـــــخه یې
د بې پنا صورت پوستــکی ښکاري
د وجـــود غوښه یې رنځور خوړلی
په هر اندام کې یې هډوکی ښکاري

یو ډنګر سپی ګرد له کېږدیه ګرزي
یوه زړه اوښه په اغــــــــزیو چوده
د خـــاورو دوړو کـــاروانونه روان
د مــازیګـــر ستــرګه په کښنستو ده

دغه کېــږدۍ دا مســـــــاپره بېړۍ
چې لارې نغـــاړي او مزلونه وهي
کومه خوا درومي، چېرې لاره کوي
د څه لپـــــــاره واټنـــــونه وهي

سلیمان لایق

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې تــورې تعــورې د ساره بیـــړۍ
د بې وطـــــنه پوونــــــده وو یاره
وایه چې کــــــله به منزل ته رسي
ستــا د ستـــومانه ژوند اوږده لاره
د تلی ۲۵ کابل ۱۳۴۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

چونغرته !

(۱۲) ترانه

پرون پردیسـ‌ــــــــو اواره وریځو
چونغره، غـــوږ کې تا ته څه ویل
له کـــومه رنځه یې شـــکوه کوله
چې کړۍ شپه یې ستـــا پښنو ته ژړل

• • •

دا ابدي پردیســان چېـــرې درومي
د دوی د منـــځو سرانجام به څه وي
ولې په غــرونو، په رغونو گرزي
ددې ستومان کاروان مرام به څه وي

• • •

کـــله اسمان کې داوښانو غـوندې
غـــلی خوځېـــږي او منزلونه وهي
کـــله وحشي شي، توپاني شي پسې
په غـــرو وردانگي یرغـــلونه وهي

• • •

(c) ketabton.com: The Digital Library

کــله شي ښکته د چتـــــریو په څیر
د غـــــرو لمنـــو ته خیمې ووهي
کــله هیلۍ غونــدې د سین په اوبو
ښـــــکته شي ولامبي غویې ووهي

• • •

کــله د غرو پڅو کو څو کو بانـدې
کتـــــار کتار شي کــــارونه تېږي
کــله شفق کې سره لمبه شي د اور
سپینو مالــــوچو کې اورونه تېږي

• • •

کــله د شنه اسمــان په پــاکه دړه
ایرانوونـــــکې تصــویرونه باسي
کله سپــوږمۍ ته پالنګ وغوړوي
خپـــل تږې تږې ارمـــانونه باسي

• • •

کــله د واورو انبـــــارونو څخه
لمن راډکه کــــړي توپــان راولي
کله بیا خـــاندي او سندرې بولي
پسرلی وروزي او ګـــلان راولي

• • •

سلیمان لایق

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیږدۍ

کله تر پښو کړي بیا سینونه غرونه
په پراخ اسمان کې سرګردان ګرزي
نا معــلوم لوري ته مـــزلونه وهي
اوړي را اوړي او ایران ګـــرزي

• • •

چونغره زه هم ستومـان شوی یمه
له دې بېخونده ساړه ژونده څخه
راځه په ګـــډه بانـــــدې ولټوو
لاره د تېښتې له دې بنــده څخه

• • •

د دغو ګرزندو وریځـــو په شان
ازاد پـــرواز، ازاد سفر غـــواړم
چې ما پراخو اسمـــانو ته بوزي
هسې شهپـــر ، هسې وزر غواړم

• • •

څـــرخم به ، رغـړم به بهېږمه به
تــــل به ازادې تــرانې وایم
د اسمـــان ستورو او پیرونو ته به
د سړې ځمـــکې افسانې وایم

دلیندۍ ۱۴ کابل ۱۳۴۱

سلیمان لایق

(c) ketabton.com: The Digital Library

چونغرته !

(۱۳) ترانه

اې د بلا او حـــــادثو چونغــــره
بیا دې په ږېره باندې سپین ښـــکاري
نه نه په غـــــاړه دې داورو امیـــل
لکه د سپینـو لونــــگین ښـــکاري

● ● ●

د سپینـــو واورو تر دلیــــو لاندې
عجیبه درونـــد او ښایسته ښـــکاري
څومــره مغــرور او بې پروا یې ولاړ
له درست جهـــانه وارسته ښکاري

● ● ●

ستاېې په څه چې سین کنــگل نیولی
او کب نیوونکې کبـــان نشي نیوای
یا رنځـور غاړی او کمـــزوری بوټیه
په دغو واورو غـــــرو اه نسي ختای

● ● ●

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستايې پې څه که ستا په لــوړو ځوړو
واورې له بـــاد سره نښـــاوې کوي
يا خواره مور خپلې رنځورې لور ته
شوګيـــــرې ګالي او ژړاوې کــوي

• • •

ستايې پې څه که للمي کـــاره بزګر
لــرګی او بوټی د خپـــل سون نلري
يا يې ماشوم چيرې ګـــريوان ګرزي
مـــــوريې ګنـــډلو ته يوه ستن نلـري

• • •

ستايې يې څه که مساپر مــــــزدوران
لخ کـــاره پاتی دي او کــــور نلري
يا هغه مـــزی بې شعوره سود خــور
پخ چـــا زړه سوی نلري، ورور نلري

• • •

ستايې پې څه که دوطن حاکمـــــان
خلـــــکو ته ګواښي او بېګار چـلوي
په هغو لارو چې خـــر نشي ختــای
په انسانـــــانو باندې بــــــار چلوي

• • •

سليمان لايق

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو ته همـــــداسې بې شعـوره اوسه
ستاېې زمـــــــوږه له دردو سره څه
تا ته د واورو خــــــولۍ تاج برېښي
ستا يې له لــــوږو او مرگـــو سره څه

دمرغومي ۱۰ کابل ۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

چونغرته !

(۱۸) ترانه

اې د ډبرو تـــــــور دېبی چونغــــــره
ما وې چې ویښ دې کم ملګری به شي
د ستمـــــــــګرو د سر کــــــانی به یي
د زیارستونــــکو د زړه خوری به شي

• • •

ما وې چې ویښ دې کم ، مرچل به شي
د دې یـــــــــاغي زړګی تسل به شي
زمــا د سرې مینی محــــــراب به شي
ژونــــد به شي، منـــډه او تکل به شي

• • •

ما وې چې ویښ دې کم، عیسی به شي
دې ویــدو خــــلکو ته به سا ورکوي
په سړو سمڅــــــــو کې به اور بلوي
تیــــارو درو ته به رڼـــــا ورکوي

• • •

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماوې چې وینږ دې کم، جهان ویښ شي
ته لا ویده یې خو جهان ویښ شو
دغه کارگر، دا هستوونکې جهان
دا د هستۍ جوهر انسان ویښ شو

• • •

اوس که ته نه پاڅېږې، مه پاڅېږه
په کروندو کې دې دهقان ویښ شو
ما لا د یوې بریښنا سوالونه کول
خو داسمان په زړه کې توپان ویښ شو

• • •

اوس راویښ شوی د پېړیو غلام
په مړو رگو کې دې ژوندون خوځي
له هر کمره د عشق اواز وزي
په هره لویشت کې نوی یون خوځي

• • •

اوس راجگ شوی دی جهان جوړوي
دا زیار ځپلی، رټلی شوی انسان
داغ د پرون ربړ گالونکي اسیر
دا د سبا د کائناتو سلطان

د چنگاښ ۲۵ پلخمری ۱۳۴۷

سلیمان لایق

(c) ketabton.com: The Digital Library

چونغرته !

(۱۹) ترانه

دغه راوري د بـــــاران شـــــاڅکي
که له خوږمن زړه د توپان شـــــاڅکي
یا ســــــــره ایشی په دره دره کـــي
هم د باران ، هم د توپـــان شـــــاڅکي

● ● ●

که سره یـــو شي دراڼي قطـــــــــري
وطـــــن به واړه شي ځپـــي ځپــــي
نرمې اوبه به شی تیـــــري تیـــــري
د گـــــلو پاڼي به چـــــړي چـــړي

● ● ●

هلته دغرو په څوکو څوکـــــو باندي
په تورو ویځـــــــو کي بریښنا ځغــلي
د خوب ځپــــلی ښار په خښته خښته
د ژونـــــــد د تالندي غوغـــــا ځغــلي

● ● ●

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پسرلی د بـــــــاران ښکلې شرنگی
د امیـــــــدونو ترانې خـــــــوروي
د زړې خـــاورې په ستومان زړه کې
زیـــــری د نوې زمـــــانې خوروي

● ● ●

په مــــړه بیــــــدیا به پسرلی راشي
زه په چمن کې نـــــوی ژوند وینــم
مــــړاوي گـــلان به وزر وغوړوي
زې له سبـــــا سره پیــــــوند وینم

● ● ●

چونغــــــره وغــــــږوه وغــــــږوه
نوی انســـــان ته د سبا ســــــازونه
پرېږده چې واوري دغه نوی انســـان
د خپـــــل وطن د مستقبـــــل رازونه

● ● ●

د بــــاران غږ د امیـــدونو ســـرود
د خــــورو خــــلکو د ننگونو سرود
پرېږده ویــــــده غــــوږو ته وغږوي
د زیارایستونــــکو د جنــگونو سرود

● ● ●

سلیمان لایق

(c) ketabton.com: The Digital Library

چونغـــره اې زما د ارمـــــان چونغره
زمـــــا د شعر قهـــــــرمان چونغـره
دې خپل گـــوگل ته خو اېږ. ننه باسه
یو څه زمـــــا یاغی توپـــان چونغـره

• • •

پرېږده سرې ډډې دې گـــرمې کړي
دغه شعــــــرونه، دغه سرې لمبې
پرېږده د غـــور پردې دې ولړزوي
د وطنپــــــال زړه ابــــدې نارې

د تلی ۱۳ دهانهءغوری ۱۳۴۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

چونغرته !

(۲۱) ترانه

چونغــــــره ستــا په تړو تړو بانــدې
زمــــوږ داوښـــــکو بارانـونه اوري
خــــو دا درحم اوبه نه دي گـــــوره
په تا دخـــــــلکو غضبـــونه اوري

• • •

ستـــا په درو کې بیا دکـــار پرگنې
دحاکمـــــــانو شـــــلاقونه گـالي
د تا له څوکـــــــو تر لمنې پــورې
د څو لیـــــــوانو یرغــــلونه گالي

• • •

د تا هر کـــــــانې د بزگـــرو د سر
د تا هر اغـــــــزی دهر بزگر دځگر
د تا هر اور د بېـــــــوسانو په کــور
د تا هر سیــــــل د مــزدورانو د در

• • •

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تا لمن د بې لمنو لمن
د تا هستی د بې حاصلو هستی
د تا غوغا د نازولو غوغا
د تا مستی د مستبدو مستی

• • •

د تا ځوځان د بزگرانو برخه
د تا غنم د نازولو شومه
په هره لاره کې دې ایښی تلک
په هره پوله کې دې لکه لومه

• • •

د تا خوراک د بزگرانو غوښه
د تا شراب د زیارایستونکو وینه
د تا امیل د دوی د رغوو پولۍ
خو د تا مینه د ظالمو مینه

• • •

اې د ظالمو مستبدو کوره
ایا زنگونه د زمان درځي
مورې يې وينو په رڼو سترگو
چې ستالمنې ته توپان درځي

• • •

سلیمان لایق

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن یا سبــــا سرې بخـــونې وریځې
ستــا هرې پرښې ته پیغـــــام راوړي
دغو بزگـــــــرو دربـــــــدرو ته
زیری د جنـــګ او انتقـــــام راوړي

● ● ●

بـــــاد دغضب به په دره دره کې
بولۍ د ولس د ویښېـــدو خوره کي
دا د ظالمـــــــــو د دوران نښې به
واړه له بېــــــخ او له ریښې چپه کي

دمرغومې ۱۰ پلخمري ۱۳۴۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

چونغرته !

(۲۲) ترانه

اې د شعــــــرونو او الهــامونو چونغره
بیـــا مې مغـــــزوکې ترانې خوځې
ستـــــا د کمـــــرونو په قدم قدم کې
د ژونـــــد د مینې زلـــــزلې خوځې

• • •

گــــــلان خپاره کړه چې بلبل دې شمه
خپـــله مستۍ کې یو غوغـــا خـوره کم
بې روحـــــه تړو ته دې ســـــا ورکم
په مـــړو رگـــوکې دې رڼا خـــوره کم

• • •

ستـــا په هر مـــوټۍ کې د ژونـــد سرود
له ورایه وینـــــم چې ثپـــــان خوځې
ځـــــــکه زما په لیـــــونۍ شعر کې
د ځـــــوانو هیـــلو یو جهـــان خوځې

• • •

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیږدۍ

گــــــلونه وغــــوړوه جــــار دې شم
شپې د بهــار دي چې بهــار شي مست
خیـــر دی خیـــــر دی که تـــږی یمه
پرېږده چې تنــــده او خمـــار شي مست

• • •

پرېږده چې خـــــاورو ته دې وغــــږوم
د ځـــــــوانی مینـــی ترانې تــــــرانې
په مــــــړو هــــډونو کې دې وخوځوم
بې حـــــــــرکته زمــــــانې زمانې

• • •

وریځـــــې رابــــــولمه چې واوروي
ستـــــا په کمــــــرونو د رحمت باران
برېښنـــــا به وبـــــــاسي په وچـــو تړو
زمــــــا د مینې ابــــــــدي عنـــوان

• • •

خپـــــلو شعــــــرونو ته به ژوند ورکم
ژونـــــد ته به نوی شانې خوند ورکم
ازورده هیــــلی به پخــــــلا کمه بیــــا
مـــــات شوی زړه ته به پیـــــوند ورکم

• • •

سلیمان لایق

(c) ketabton.com: The Digital Library

چونغـــره، اې زمـــا د شعر چونغـــره
خـــو چې نړۍ وي ته ابــــــاد اوسه
د زمـــــاني له چپـــــــاوونو شخه
تــــــل په امـــــان اوسه، ازاد اوسه

د چنگاښ ۱۳ کابل ۱۳۴۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

چونغرته !

(۲٦) ترانه

چونغـــــره بیا سپیني یـــــاغي وریځی
کینښودې ستا په ځېږو شونډو شـــونډی
دا د اسمـــــــان د حـــوادث لــــولی
دا د توپـــان د تنـــدرونو کـــــوندی

• • •

بیــــایې شــــلولی دی جــــامې ته تنه
چاک د حـــــریر نه یې پنډۍ ښــکاري
په اوسیــــــلو کې یې د تیـــو کـــوبۍ
لـــــکه څپــــو کې چې بېړۍ ښــکاري

• • •

څومــــــره وحشي ده داسمــــان پیغله
دا د حــــــریر د پاغـــــــوندو جوړه
دا د سپوږمیـــــــو له مـــــــرمرو وتی
دغه دستـــــــــــورو له ایرو جـــوړه

• • •

(c) ketabton.com: The Digital Library

دواړه مین یو خـــــــو د دوو لارو
زه د ننــــــگونو، ته دنجـــــونو مین
ته د لیـــــــــلی د اننـــــگونو مین
زه په لمبــــــو چې د جنـــگونو مین

• • •

ته د اسمــــان د سپینو نجــونو عاشق
د رڼو شپـــــو دوصالــــــونو عاشق
زه د سرې ځمــکې په مړه گوگل کې
د زلــــــزلو او توپــــانونو عاشق

• • •

ته د ښــــکلا او مکیــــــزونو لیـوال
زه د لمبــــــو دیرغــــــــلونو لیـوال
ته تربږمۍ کې د خوبـــــــــونو مین
زه په تیـــارو کې د جنـــگونو لیـوال

• • •

تا زړه بایـــــللی د اسمــــان په مینه
مـــــا زړه بایـــللی د انسان په مینه
ته له خپـــله عشقه ټول جهان جاروي
زه چې ژونــــــدی یم د جهان په مینه

• • •

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه شوو چې ایل شوو دا یاغي عشقونه
ښې شوې چې تم شوې دا ناتمه منډې
ښه شوو پوره شوو دا زموږ ننــــګونه
ښې شوې عبث شوې د اسمان ملنډې

دلیندۍ دوهم ۱۳۵۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

چونغرته !

(۲۷) ترانه

چونغــــره اوس دې په خــورو دروکې
زمـــا د گـــرمو چیغـــــو زور ولید؟
بیــا دې په سترگو د زیار کښ انسان کې
د راویښ شوی ژونـــــدون شور ولید؟

• • •

بیـــــا خو دې ولیــــده چې وسپــړېده
په مـــــړاوي گل کې ویـده شوې خندا
د زمــــــانې سترگـــو کې وبرېښېـــده
زمـــــوږ د تورې غـــلی شوې برېښنا

• • •

ستورې دې ولیـــدل چې وځلېـــــدل
ستــــا په اسمــــان لکه په گلـو پرخې
سپوږمۍ دې ولیــــده چې وې ایستلی
ستــــا په لمن د سپینـــو زرو کـــرښې

• • •

(c) ketabton.com: The Digital Library

غـــــرونه دې ولیــدل چې ولــړزېدل
درې دې ولیـــــدې چې وخوځېـدې
لبـــــوان دې ولیدل چې وتښتېــــدل
رمې ددې ولیـــــدې چې ونښېــــدې

● ● ●

اسمـــــان دۍ ولیـــــده چې وغوړېده
وریځې دې ولیــــدې چې وځــړېدې
سیــــلاب دې ولیـــــده چې وخوځېده
ځپې دې ولیـــــــدې چې وڅرخېدې

● ● ●

وطن دې ولیـــــــده چې پاڅېـــــــده
خلک دې ولیــــدل چې وښورېـــــدل
دوستـــــان دې ولیــدل چې وموسېدل
دښنه دې ولیـــــــدل چې وژړېـــــدل

● ● ●

دا د راتلـــــــونکې رسېــــــدنکې توپان
د سر اغــــــاز او د راتــــــلو نښه دي
د دې وطن په دردېـــــــــدلی زړه کې
د سره ژونــــــدون د وینښېدو نښه دي

● ● ●

سلیمان لایق

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا به له هســــــکه تنـــــدرونه اوري
دا به په ځمــــــکه سرې لمبې خوځي
زمــــوږ د سرو ننـــګو په فخر کې به
د ټولو خـــــــلکو پل او پلی خوځي

• • •

اوس خو دې ولیدل چې وغـــورځېدل
له غټـــــو خرو نه طـــلایي زینـــونه
د طبیـــــــلو په سوړو ننــــــــوتل
بیــــرته یې واچـــول په ځان ځلونه

• • •

ما چې سندرې وې دغرو اغـــزو ته
هغو اغـــزیو اوس ګـــــلان راوړل
هغه د ګلـــــــو د ژوندون دښمنـــان
د قبـــــــر غاړې ته زمـــــان راوړل

• • •

چونغـــــره، اې د افسانو چونغـــره
زمــــــا د ګـــرمو ترانو چونغـــــره
اوس خو تازه که دژونـــدون سازونه
د ویښیـــــــدونکو ولسو چونغـــــره

د چنګابن ۲۸ کابل ۱۳۵۳

سلیمان لایق

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاعر ته[۱]

(لومړی پیغام)

اې د بنـــــدو او زولنـــــو شاعره
د وږیـــــو تبنیـــــو پښتنو شاعره
لادرکې شته دې څه سکروټې که نه
د پرونیــــــو سرو لمبــو شاعره

● ● ●

تسا په سندرو اوس کامونه خوځي
گــوره چې غلی نشي، هېــر نشي
زه د اسمـــان لـــــوبه بدله وینم
گــــوره له خپله هــوډه تېر نشي

● ● ●

له هـــر اوازه سیـــلاوونه وزی
له هـــره شعره زلـــزلی خوځی
له هـــره چیغی د مــــردانو سره
د ژونـــــد او هیـلو قافلی خوځی

● ● ●

۱ ــ له شاعر نه مراد اجمل خټک دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وچه بېـــديا به سره ګلونه راوړي
په هديروکې به خنـــدا خوره شي
د دې تيارې ځمکې په ګېده کې به
د ښنتنې توژې بريښنا خـوره شي

• • •

په لوړو څوکوتورې وريځې خوځي
په درانه نس کې سيــــلاونه لري
په غصه شوي دردېـــدلی زړه کې
ځـــوانې څپې او تنـــدرونه لري

• • •

د هـــــرې تالندې اواز کې ګوره
د نوي عصــــــر پيغامـــونه لېږدي
د غــرو د سره افــق نه پورته ښکته
د نوی ژونـــــد انقـــلابون لېږدي

• • •

د هنـــدوکش د باران هـــره قطره
مخ په اتک او ابـــــاسين درځي
دلته د تللــــــو بــــله لاره نشته
هرڅه چې خوځي لکه سين درځي

• • •

سليمان لايق

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سحر باد چې ستا باړ خو مچوي
دغه زمـــــوږه او سيــلی دي کنه
ستا د زړ گی دا غـوټه غـوټه ويني
گلــــونه زموږ د پسرلی دي کنه

• • •

پام کوه گوره درنه مړا وي نشي
دا به باغـــونو ته رنگــونه ورکي
د پښتنــــو د اوربل نـــذريې که
چې عاشقـــانو ته ننگـونه ورکي

• • •

د تا مستی د هنــــــدوکش ترانه
زمـــــا نخا د اباسين سنـــــدره
راځه چې جوره کړو په دواړو وزړونو
يوه غــــــوته شوې پښتنې خبـــره

• • •

راځه چې نوې پيـــــالی وکړنگـوو
راځه چې خــــلکو ته سوما ورکو
راځه دې ورکـــو دربــــدرو لره
جـــذبه د مينې او وفـــــا ورکو

• • •

سليمان لايق

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځه په غــرو کې ازادي وينمه کو
راځه چې خاورې ته احساس ورکو
راځه په شپولو کې بريښنا خـوره کو
راځه چې کـــــانو ته حواس ورکو

• • •

پام کوه له خلکو نه بيعت مه غواړه
راځه چې مـوږ دوی ته بيعت ورکو
راځه د خـــــــلکو دعزت لپـاره
په قربـانۍ کې خپـــل عزت ورکو

• • •

ستا زړه که سوی، زه يې لا سوځم
ستــا فريادونو ته طاقت ورکـــــوم
زه سور انـــــګاريمه داغونه ږدمه
د غيـــــــرت چيغو ته قوت ورکوم

• • •

هره څپه چې په لنـــدي کې خوځي
د تا د ګــــرمو وينـــــو شور ښيي
هر نوی بـــاد چې په وطن خوريږي
د تا د ځــــــــوانو هيـــلو زور ښيي

• • •

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک وايي دا چې ته شعرونه ليکې ؟
څوک وايي دا چې ترانې جوړوي ؟
شاعر خو هسې ښکلې حسن ستايي
ته ستر انسان يې زمـــــانې جوړوي ؟

• • •

څه دی دا ژوند ، دالندکې اوسيلی
چې د يوې گرمې چيغې زور نلري
راځئ دا زړونه څپـــو ته وغورځو
که چپـــړې اور نلري ، شور نلري

• • •

گوره تياره دې وارخطا نکــــــري
اجمــــــله شپې پسې خو لمر راځي
زه چې د خپـــلو پيغلو وروځې گورم
مـــا ته په ستر گـــو کې خنجر راځي

د کب ۱٦ کابل ۱۳۴۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاعر ته

(دوهم پیغام)

اې خوږه یاره د غمـــــــــونو اشنا
د خوادثو د کلـــــــــــونو اشنا
ته د اټک د ســــــــر کشیو گواه
زه د پامیـــــــــــر د توپانونو اشنا

• • •

غیـــږه که خلاصه چې اشنا راځي
کاروان د مینې او وفـــــــا راځي
ستاسې د تورو د جگـــړې ډ گرته
پیغـــــــام د فتحې د سبــــا راځي

• • •

د غـــــــلامانو د ځنځیـــــر سازونه
زموږ په غــرو کې ولولې خوځوي
دا نوی نوی تقــــــاضې د زمـــان
د ولسونو رگ او پلې خوځـــوي

• • •

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعــــر چې لیـــکمه لمبې وهي
لکـــــه امــو شي او ځپې وهي
دا د بیلتون په اور کې سوی زړګی
چې تا رایاد کمــــــه ناري وهي

● ● ●

زړه رانیږدې که چې څه اور درکم
د شور د پاځه نـــوی شور درکم
مټ له پــولادو سره وجنګـــــوه
زه به دې جنګ ته نوی زور درکم

● ● ●

په دې تیـــارو پسې رڼـــا راځي
میــــــدان د تور و نن سبا راځي
د بیـــــــلتانه د تـــورو لړو تر شا
شغـــــله د سترګو د اشنا راځي

● ● ●

د نړۍ بــــــاده مستـــانه راځه
زه د مستۍ څـو ارمـــــانونه لرم
د لبـــــــونیو د محفـــل نذر ته
په زړه کې پټ څو پیغـــامونه لرم

● ● ●

سلیمان لایق

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې تر ايرو لانـــــدې مخفي اوره
لېږ.مې رسوا که زه رســـوا نه يم
پټه نغمه يم د فطـــــرت په زړه کې
تردې يـــــوه چيغه بـــرالا نه يم

• • •

مــا دا کمکې غمونه ـ نه غموي
زړګيه مــــــا لره لـــوی غم راکه
سر مې کوچنی صنم ته نه کوزيږي
يو بې همتــــا غـونډې صنم راکه

• • •

راته ښکارېږي چې اوس لمر خېژي
د شپې لمنې کې رڼا ښـــــکاري
د زړه کړکۍ چې څنګه خلاصه کمه
منظر د نوې پښتنونخــــوا ښکاري

• • •

د ازادۍ د مــــــوزيک مستې څپې
لــــکه سيـــلاب په پښور درځي
غـــــــوږونه پرانيــــزه دردمنه اشنا
ګـــوره چې څومره زوروور درځي

• • •

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته هاتیـــانو ته کږۍ لوېــــــدلې
خو اوس مستی کوي کږۍ ماتوي
د ازادۍ نه راوتــــــلې فــــریاد
دا پرونۍ زړه نـــــــــږۍ ماتوي

● ● ●

د هنــدوکش لمن کې نوي ګلان
راغــوړېدلی دي وږمې خـــوروي
د سږو غـــــــرونو په ذره ذره کې
راغـــــورځوونکې زلزلې خوروي

● ● ●

ستــا چیغې اورم خــو تر ور نه یم
ځـــــکه زه ګورم چې دوا درځي
د تورې شپې له تیـــارې مه وېرېږه
سپېــــدې چاودلی دي سبا درځي

دزمری ۱۲ کابل ۱۳۴۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کنړ سين

يه مسته مسته ، کنـــــړه مسته
په ځـــــګو پته ، په تګ بدمسته
پيـړۍ تيرېږي ته ورته نــــاځي
اوړې رااوړې قــــرار دې نسته

• • •

په سر دې دومي سپينکې ځګونه
لــکه په شنه کې دوريځـو غرونه
هسې ښـکارېږي لکه چې وراکې
نجونه په سر وړي د ګل شکرونه (۱)

• • •

دغه چې بولې د ژونـــد سنـدره
درنې بوللی ، خـــوږې شکرې
چاته يې وايي ، چا ته يې لېـــږي
دا بې اثـــرې ، دا مرغــــلرې

• • •

سليمان لايق

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاته ورښيي دا غورځنگونه
سرکشې منډې، ازاد موجونه
په لويو کانړو ککره ټوکې
د چا لپاره دا ټکرونه

• • •

دا څه جنون دی ستا په څپوکې
دا څه مستی ده ستا په رگوکې
څه هنگامه ده چې پای يې نشته
ستا په سرود کې، ستا په ناروکې

• • •

له ښاره راغلم چې خوب به وکړم
تسل د درد او اشوب به وکړم
ستا څپې راغلې زه يې بيدار کړم
په ما حرام دی چې خوب به وکړم

• • •

اوس چې ستا زړه کې څپه خوځېږي
شعر او سرود شی له ما خورېږي
خلکو ته ورمه د تا خبرې
پې راژوندي شی ورته نخېږي

• • •

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې لېـــــونيه د کنــــــړ سينه
چې دې اخته کـړم په رسوا مينه
اوس خو نوورکه دا زمــا زړه ته
خپــله ځپـــانده سرکشه وينه

● ● ●

غېږ دې کړه خلاصه چې کمه سمی
ستا په ځپوکې اوښـــکې ويرجنی
ستا په توپان کې خپل شور خوندي کم
چې زرغونی کـړي رالوځی ونی

● ● ●

زړه نړۍ دې ، نــــوې نړۍ شي
په دې تيارو دې رڼا خـــوره شي
د عشق د دود دې هــره بلۍ شي
د وروور ګلوۍ دې هـره بانډه وي

● ● ●

يه مسته مسته ، کنـــــړه مسته
په ځـــــګو پټه ، په تګ بدمسته
د ژوند جاله مې درکې لاهو کړه
اوس يې درنيسه اې زبــــر دسته

د سلواغې ۲۴ جلال اباد ۱۳۴۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

له درباري شاعر سره

د ښکلو نجونو او گلونو شاعر
په سپینو لېڅو د خوبونو شاعر
د فحاشیو د بزمونو شاعر
د ثو خیرنو ارمانونو شاعر

• • •

په ډېره نرمه مهربانه ژبه
ما نه پوښتل ته هم شاعر یي گوره؟
د ژوندانه په دغه ښکلی لارکې
ته هم د حسن مفسر یي گوره

• • •

ته د گلانو زمزمې اوري؟
ته د پیرونو ترانې اوري؟
ته اوازونوکې رنگونه ویني؟
ته په رنگونوکې نغمې اوري ؟

• • •

(c) ketabton.com: The Digital Library

تا د ترخـــو شونډو نیشه لیـــــدلی ؟
تا یې د سرو شیشو شراب څښـــلی ؟
تا په مالـــګینو پستو شونـډو ایښي
تا په ســــکروټو کې ګلاب څښلی

● ● ●

د لنـــډو څڼو تر چتــــــــر لاندې
د غوړ برېښنـــا په زړه ویشتلی نه یې ؟
کـــله نیشه کې د پیغـــلو ټوخندي
په هوســــــوونکې ځېښلی نه یې ؟

● ● ●

د مستی ښځی یـــاغي شوی نظـــر
تا په شرابـــــــو کې لیـدلی که نه ؟
د عشـــق اواز دې د هغی له زړه نه
په اوسیـــلو کې اورېــــدلی که نه ؟

● ● ●

د تور کمیس له سپخېـــــدلی درزه
د نجـــل پوستکې تخنـــولی نه یې ؟
تا چې د حسن لوټمـــــــاري کوله
هغی په غـلا بــــــاندې نیولی نه یې ؟

● ● ●

(c) ketabton.com: The Digital Library

کــــله دې حـــور د مشرقه سره
د مې جامـــــونه جنـــګولې که نه ؟
کـــله دې تې د مغـــربې ښاپيرۍ
په نڅېــــــــدو کې زنګولې که نه ؟

● ● ●

کـــله د لنډو کميســـونو اعجـاز
له ساړه عقـــله راايستـــلی نه يې ؟
بيـــا دغوښنيـــو بلـــورينو ورنو
د شوق په اورکې سوځېدلی که نه ؟

● ● ●

تا خلاصې کړې دي د نجونو تنۍ
تا له چا ايستې دايستـــلو جامې ؟
چا چې پټ کړی په شوخۍ کې بدن
تا يې چيـــرلې د چيـــرلو جامې ؟

● ● ●

کــله دې شين کميس په سپينو پښو
چېـــــرې ليدلی چې ښويږي پسې ؟
له زنـــګنو تر ښـــکلو تيـــو پورې
ورو ورو خوځيږي او لوځيږي پسې ؟

● ● ●

(c) ketabton.com: The Digital Library

تا لوڅـــه شوې غنـــم رنګه نجلۍ
سرې رڼـــايي لاندې ليـدلی که نه؟

تا د نيشي په ليـــــونی جهان کې
پخپـــــلو متو کې نيـــولی که نه ؟

• • •

تا په سينه بانـــدې داغــونه ايښی
چـــا د ګرمو پيـــــدونکـــو تيو ؟

تايې رودلی دي د نـــــارو څوکی
ته يې مست شوی يې په سپينو ميو؟

• • •

کــله د عشق او ګنـاهونو سين ته
په مجبـــــوری کې ښوېدلی نه يې؟

د چا په ګرمه په تبجنه غيــــږ کې
زړو شـــرابو څمـــــلولی نه يې؟

• • •

که ته شاعر يې د عشقــونو اوسه
څه د شرابـــو څه د نجونو اوسه

څه د ځوانيـــو د خوبـــونو اوسه
څه د ګناه او څه د خوندونو اوسه

• • •

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته په باغـــــونو کې ګلـونه ستایه
ته په ګلـــونو کې رنـــګونه ستایه
ته د زري جامو په مورګـو باندې
د چا د سرو شونډو لالـــونه ستایه

● ● ●

که ته شاعر یې دغمــــونو مه شه
کور د دردونو او رنځـــونو مه شه
د فریـــادونو کـــــــړاوونو مه شه
د ټول عـــــالم د عذابـونو مه شه

● ● ●

ستایې د خــــلکو له رنځو سره څه؟
ستا د بزګـر له ورځو شپو سره څه؟
چیـــرې چې غواړې پالنګ وغوړوه
ستایې له سمڅـــو او کپو سره څه؟

● ● ●

مــــــا وې شاعره؛ اې زړه شاعره
لادې ناولی هوســـــــونه شته دې
لا دې په سر کې د فتنې لوخـــــرې
لا دې په زړه کې فسادونه شته دې

● ● ●

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته د سلطان د دربارونو شاعر
زه د محرومو ولسونو شاعر
ته د خمونو او جامونو شاعر
زه د پیږۍ د قیامونو شاعر

• • •

ته د پاچا د غرورونو شاعر
زه د غلام د فریادونو شاعر
ته د سلطان د نعمتونو شاعر
زه د بزګر د سوکړکونو شاعر

• • •

ته د ماڼۍ د اقبالونو شاعر
زه د کیږدۍ د ادبارونو شاعر
ته په بزموکې د نازنو شاعر
زه په زندان کې د مرګونو شاعر

• • •

ته د نیکمرغو پسرلیو بریښنا
زه د بدمرغو بارانونو ژړا
ته ماښامی کې د بزمونو نڅا
زه سباوون کې د تیغونو ځلا

• • •

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د مظـــــلوم دغورځېـدلو ګواه
زه د ظالـــــــم د غـــرېدلو ګواه
زه د دهقــان په ویلی شوې غوشه
د زمینـــــــدار د شخووهلو ګواه

● ● ●

زه د بې وسو د ځګېـــــرویو اواز
د اسیــــــرانو د پېـــــریو ژړا
زه ولســــــونو ته د مسني قــاصد
زه ظالمـــــــانو ته د تـورې سزا

● ● ●

زه د بربنـــــډو د بزمـــــونو نه یم
د خـــــودفروشو د عشقونو نه یم
زه د اغــــــزو یم ، د ګلونو نه یم
زه دوزخی ، د جنتـــــونو نه یم

● ● ●

زه عـــــذابونو زېـــــږولی یمه
زه توپـــــانونو ازمــــویلی یمه
زه د خـــــوني بادو ځپېږو په مخ
تر زر کـــــــرته ډېر وهـلی یمه

● ● ●

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د وطن د غــــــــریبیو بچی
د تورو شپــو د بې وسیــو بچی
د نامینـــــــدیو د سلګیــو بچی
د بې ثمـــــــره اوسپــــلیو بچی

● ● ●

زه د غمــــــونو عــذابونو شاعر
د یو وطن د کـــــــړاوونو شاعر
زه د بزګـــــرو د ننــګونو شاعر
زه د کـــارګرو د جنګونو شاعر

● ● ●

زه چې شاعر یم د انســـان د مینی
ریږګالــــــونکو ته شعرونه لیـکم
زه په مـــــالوچو کې لمبې کرمه
زه په بارونو کې اورونه لیــــکم

● ● ●

زه همــــــــدغه یمه ، دغه به یمه
نـــــګه د خـــلکو وم ، نګه به یمه
د زیارستــونکو د مرچـــلو پرچم
لـــکه پخـــوا چې وم ، هغه به یمه

دوری ۱۲ کابل ۱۳۵۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه‌لار

غـــرونو بیا د لــړو څـــادر واغوسته
بیـــــايې د تنـــدي تبۍ لنـدی شولې
پاس له هسـکو څوکـــونو نه ژورو‌ته
ړنــــــګی د وريځو قـــافلې شولې

● ● ●

بــــاد په مخه رټي دوورو اوښــــان
ښکته، لا هم ښکته، مخ په ځوړوځی
خـــوړ کې له نمجنو او لنـــــدو بوټو
څاڅی ساړه څـــاڅکې او په ترو ځی

● ● ●

پورته د اسمــــان د مخ په ګونځو کې
ورکـــه ده له سره د نـــــرمۍ مخه
دم په دم بنـــدېږي تـــودو سیمـو ته
لاره د رمـــــو او د کېـــږدۍ مخه

● ● ●

(c) ketabton.com: The Digital Library

وريځـــــو ړنګې کړې د نجات نښې
واورو د لاروو پښې تړلـــــــــې دي
لړو د ماښــــام په ګونــــګه خره کې
غــــروکې د شپنــــو لارې وهلې دي

• • •

زه چې د دې سختو او سړو غـــــرونو
يو د وركــــــــو لارو مســـــاپريمه
زه د ياغــــــــې مينې د وزرو په وزر
دلته خپــــــلو وركــــو پسې سريمه

• • •

زه چې په دې شپه کې له توپـــان سره
کنــــــــدو ګړنــــګونو کې خوځيږمه
هيــــــله مې دغه ده خپـــلو هڅو ته
زه به خپـــــــلې مينې ته رسيــــږمه

• • •

يه په ويده لمــــــر کې د شغلو حورې !
پرېږده چې په ليڅه دې سر کيــــــږدم
مه تړه زمـــــــــا په مــــخ ور مه تړه !
شپه ډيـــره سړه ده او زه ريـــــږدمه

• • •

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرېږده چې د تا په تـــــــوده غېږه کې
دا د مـــــرګ دور کې شپه سبـــا کمه
پرېږده چې د مینې په مستیـــــــــو کې
دا د غـــــــرونو ورکه لار پیـــدا کمه

دمرغومی ۱۱ کابل۱۳۵۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوان شاعر ته[1]

یه د هیلمند د غورځنګونو عطا
د یاغي سین د فریادونو عطا
د ویدو دښتو په سړه سینه کې
د یو ملت د عذابونو عطا

● ● ●

د هر ماښام له وینو ډک ګوګل نه
ستا د خوږمن زړګی ناري اورم
د هر غمجن نسیم په ښکلی ژبه
ستا د دردونو اشاري اورم

● ● ●

د تارګو ته چې کوم ساز راځي
ما ته دغلته آواز راځي
ته د آغاز د لذتونو کافر
ما ته ارمان اوس د آغاز راځي

● ● ●

۱ ــ هادي عطایي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سرې شپې په اوسیـــــلو کې ولی
مـــا ته رالیــــږي دا سرې ســـاوې
دا د ناصورو ځیـــــګرونو ځګېروي
دا د پیــــریو دغمــــــــونو ناوې

• • •

ته وایې وسوم ، زه دې سوی غـــواړم
چې سوی نه وي خو پتنـــګ نه وي
ته د حـــــرمان په چـړو ژوبل ښه یې
چې ژوبل نه وي خو د جنـــګ نه وي

• • •

په آرامــــۍ کې دې زوال وینـــــم
شاعره ګــــــوره چې خـــراب نشي
یاغي ځپه شه د دریـــاب په زړه کې
ګــــــردابه ګـــوره چې سراب نشي

• • •

شرم دی شرم د ســارا اغـــــزي ته
چې رنـــګ او عطر د ګـــلانو لري
پیغور پیغور دی د توپــــــان مرغه ته
چې لطــــافت د بلبــــــــلانو لري

• • •

(c) ketabton.com: The Digital Library

کــله چې ونښېـږي تـــــورې شپې
کــله چې وځمږېـږي خـــمږې لمږې
کــله چې وايښی سپينـــکی ځګونه
کــله چې وځبی دغــــــرونو تږې

• • •

کــله چې ووزي له ياغي وريځـــــو
د قهــــرجنو تنـــــــدرونو آواز
کــله چې يو شي د درياب کـږيـــکو
په يرغلـــــو کې د برېښنـــاوو پرواز

• • •

هله درياب ، درياب درياب ښـــکاري
د قدرتو د عظمتــــــونو زانــــګو
ستر برېښی ، ښـکلی او ژوندی برېښي
د حرکت او بدلـــــونو زانـــــګو

• • •

همدې ياغی، ياغی، ياغی ته ګـــوره
خومــــره قوي او هيبتناک ښـکاري
رعب او ويره او پرتـــــــم خوروي
آزاد او ښـــــکلی او بېباک ښکاري

• • •

سليمان لايق

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته هم دریاب یا د دریـــاب زوی شه
د سره هېلمنــد د سیـــلاوونو شاعر
یا د وطن د سوځـــــونکو ورځــو
د یرغـــــلونو ، ګــردشونو شاعر

• • •

شه د ساړه رغـــلی په مړو ایـــرو کې
د بیا لمبـــــو د بلېـــــدو هادي
شه د څپو د شوګیـــــریو همـــراز
شه د هېلمنــــــد د ترانـــو هـادي

• • •

هېلمنـد خو مست دی ، د مستیو شاعر
زمــــوږ د هیلـــــو د هستیو شاعر
د زمـــــــانې د سرکشـانو سرکش
د دې وطن د بدمستیــــــــو شاعر

• • •

لکه له زغــــــرو تبنتېدلی ښامـــار
له هـــــرې تیـــږې سره تن وهی
په هـــره پرښه بانـــــدې خوله لګوي
نویو سیـــــــلونو ته لمـــن وهي

• • •

سلیمان لایق

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی د محمـــــود د حمـــاسو شاعر
دی د مسعــــود د تلـــوسو شاعر
دی د آسمـــــان د تنـــدرونو ویاند
دی د سرو وینـــــو د کاسو شاعر

• • •

دی د افغـــان د عظمتـــونو راوي
دی د میـــرویس د یرغـــلونو راوي
دی په ایـــران کې د هوتـــکو وړونو
د ترخـــو مانو او مـــرګونو راوي

• • •

دی د وطن د کــــــړاوونو نـــاره
دی د تاریـــــخ د مرســـلانو امیـر
دی د جهـــان د حواثو نهنـــــګ
دی د زمـــان د آسمانونو قجیـــر

• • •

دی د کـــــلونو په تیـــاره تونل کې
په سختـــو لارو د مـــزلونو هادي
دی د پیـــړیو په ستومــــانه زړه کې
په اوږدو شپـــو کې د صبرونو هادي

• • •

سلیمان لایق

(c) ketabton.com: The Digital Library

که ته رښتيـــايي د هېلمنـــــد شاعر
د ياغی سين د غـــــورځنګونو هادي
نو د پيـــــړۍ په کـــــر کېچنه لار کې
شه د زلمــــــو د ارمـــــــانو هادي

● ● ●

ورځه راويښ که د غضب بـــــادونه
په سپين ميـــــــدان شه د توپان هادي
ورځه مــــــــانړو شه ، د نجـــات ماڼو
په سختــــــو لارو د انســـان هادي

● ● ●

بانـــدې راووزه د جــــــګړې ډګر ته
لويـــو ننګونو ته قـــوت ورکـــړه
له کــــــلکو کارو سره وجنـــــګېږه
ځــــــوانو موجـــونو ته طاقت ورکه

● ● ●

د دښت بادون چې ځګـــرېږي عبث
ورکـــه دا ته د جنــــــــګېدو ژبه
د دې بيــــدياوو د خـــــورو پرګنــو
د وينښيـــــــدو او جګېـــــدو ژبه

● ● ●

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې تورو تورو غـــــرو ته وغــــږوه
د خپــــلې سرې فلسفې سره شعرونه
دغــــو سږو خـــــاورو ته ننه بـاسه
لـــــکه د اور غـــوندې تاوده شعرونه

• • •

دې کښــو خلکـــــو ته غوږونه ورکه
پرېږده چې واورې د توپـــــــان آواز
دا له جهــــــــانه يتيم شـــوی وطن
پرېږده چې واورې د جهــــــان آواز

• • •

شي د خپــــــو د يرغـــــلونو وطن
د انقـــــــلاب د ارمـــــانونو وطن
د تنــــــدرونو تر اورونـــــــو لاندې
د نوي ژونـــــــد د تــــــکلونو وطن

دزمری ۱۰ کابل ۱۳۵۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

یه خلکو خلکو

(دوهمه ترانه)

یه خــلکو ! خــلکو ! دوطن خلکو !
یه د دې غـــــــرونو مبـــــارزانو
آیا در رسي شور د مـــــــــوجونو
په شپه کې چیغې د مـــــانوګانو

• • •

د وطن غیــــــــږه پرون بستــــــر ؤ
خو اوس د وینــو ، یاغي دریاب شو
پکې ډوبیــــــــږي هر یو نـــاولی
هغه چې خصـــــــــم د انقلاب شو

• • •

اوس ترینه تښتي په بیــــړه بیــــړه
څوک چې د خوښو ورځو یاران وو
په سرو لمبــــــو کې ورته ولاړ دی
څوک چې د خلکو خدمتــګاران وو

• • •

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه ده چې ځمکه په لړزېــــدو شوه
ښه ده چې پای شوې تورې چوپیاوې
ښه ده چې پراخه شو میــدان د منـــډو
ښه ده چې یو شوې تــــولې ژړاوې

● ● ●

اوس خونړۍ شوې د وطن او ښـــکې
پکې نسکـــــور د زور بېـــرۍ شوې
د شهــزادګیــو د سرو غـــــروندې
د ماتېـــدونکو غاړو کـــړۍ شوې

● ● ●

وطن راویښ شو خـــــلک جنګېږي
هـــــره ورځ یې د ننــــــګ نغمه ده
د خـــــــاورې هـــــــره ذره تبجنه
د نیـــــکو، بدو تر مینــځ جــګړه ده

● ● ●

اوس راژوندې شو مــــــړه آوازونه
دا د پېـــــړیو چوب فریـــــادونه
دا په ګــوګل کې د اور بڅــــرکې
پټ غضبـــــونه، پاک کســــاتونه

● ● ●

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اور په سین کې اوس لامبــوزن شو
هـــــغه چې هسې نقش زمیــــن ؤ
د لوخو تورو ، میـــــــدان ته وووت
کـــوم چې د مخې ، تمـــاشا بین ؤ

• • •

پرپږده چې لـــــوړ شي، آواز د تنــدر
پرپږده چې ووزي ، دوینـــــو لارې
پرپږده چې لنډ شي، پرېږده چې پرې شي
دا تور لاســــونه ، نا روا چـــارې

• • •

دا به وطن ته د عـــــــــزت نوم شي
دا به د خــــلکو دژوند مضمون شي
دا به یوه لاره د قـــــــــــربانۍ شي
دا به د ځمــــــــکې یو نوی یون شي

• • •

دا به راوینښ کړي ، ویده ننـــګونه
دا به بیـــــــدار کړي ، پټ غیــرتونه
دا به رواج کـــړي ، نوی نرخـــونه
دا به رڼـــا کړي ، د بزګـــر خـــونه

• • •

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسره ځغــــله، تر څو چې ځغـلې
دا سوځـــــــوونکې د اور سپـلونه
ورسره لـــــوبه، څومــــره چې لوبې
دا د سرکشـــــو ، څپـــــــو سپـلونه

● ● ●

دا سنـــــګرونه، دا سنـــــــګرونه
د اور واټــــــونه، د وينــــو لارې
دا تماميـــــــږي، دا هــــــــواريږي
د سر په لــــــوبه، نه قـــــــلارې

● ● ●

ښنه پخه ږده ، وارخطـــــــــا نشې
دا د مېــــــــرانو ، لوملرنی باب دی
په دې کې نشې ، د ناز خــــــوبونه
دا انقـــلاب دی، دا انقـــلاب دی[1]
۱۳٦۰ر۸ر۴

---

۱ ــ د (يه خلکو خلکو) «دوهمه ترانه» په دوهم چاپ کې زياته شوې ده.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library